

Informatiekaart Rollen Raadsleden Transitievisie Warmte

Wat zijn de rollen van raadsleden bij het opstellen van de Transitievisie Warmte en hoe kunnen zij die invullen?

Raadsleden vertegenwoordigen de bevolking van een gemeente

Hoe kan de raad een representatief beeld vormen van opvattingen en behoeften van inwoners?

- Raadsleden nodigen (steekproefsgewijs) inwoners uit verschillende wijken uit om te spreken over de wijkaanpak.
- Raadsleden vragen het college om een participatieproces waarin raadsleden én inwoners meedoen.

Hoe kan de raad behoeften van inwoners meegeven aan het college bij het opstellen van de Transitievisie?

- Raadsleden informeren het college over bewonersinitiatieven richting aardgasvrij en problemen die zij ondervinden.
- Raadsleden informeren het college over hoe het profiel en behoeften van inwoners tussen wijken verschillen.
- Raadsleden vertolken opvattingen en emoties van inwoners in overleg met het college.

Hoe kan de raad inwoners informeren over de gevolgen die de Transitievisie voor hen heeft?

- Raadsleden informeren zich over de inhoud van de Transitievisie zodat ze dit aan inwoners kunnen uitleggen.
- Raadsleden bevragen het college over financiële gevolgen voor inwoners en informeren inwoners hierover.
- Raadsleden bevragen het college over praktische gevolgen per wijk of buurt en informeren inwoners hierover.
- Raadsleden informeren inwoners wijkgericht door hen zowel online als via de post informatie toe te sturen.

Volksvertegenwoordigende rol

Raadsleden controleren of beleid en taakuitvoering past binnen kaders van de raad

Hoe kan de raad zijn informatiepositie versterken en zicht krijgen op belangen?

- Raadsleden laten zich informeren door onafhankelijke deskundigen om hoor en wederhoor te krijgen.
- Raadsleden volgen nieuwsberichten over ontwikkelingen en meningen over isoleren en aardgasvrij maken.
- Raadsleden spreken zelf met belanghebbenden om inzicht te krijgen in hun belangen.

Hoe kan de raad controleren of het opstellen van de Transitievisie past binnen de kaders?

- Raadsleden controleren of het college juiste en voldoende informatie verstrekt.
- Raadsleden zetten voortgang van de wijkaanpak regelmatig bij commissievergaderingen op de agenda.
- Raadsleden toetsen (achteraf) hoe inwoners het participatieproces voor de Transitievisie ervaren.

Hoe kan de raad controleren of de inhoud van de Transitievisie past binnen de kaders?

- Raadsleden controleren of het college de ambities voor de wijkaanpak concreet verwoordt.
- Raadsleden controleren of de gefaseerde aanpak en volgorde van wijken past bij de opgestelde kaders.
- Raadsleden controleren of uitgangspunten van berekeningen van warmte-opties passen bij de opgestelde kaders.
- Raadsleden controleren of de aanpak oog heeft voor de specifieke kenmerken van verschillende wijken.
- Raadsleden controleren of de voorgestelde aanpak financieel haalbaar is voor gemeente en inwoners.
- Raadsleden controleren of het proces voor uitvoering van de wijkaanpak past bij de kaders.

Hoe kan de raad controleren of de Transitievisie aansluit bij andere beleidsdomeinen?

- Raadsleden controleren of plannen in de Transitievisie passen bij andere beleidsdoelen of deze versterken.
- Raadsleden controleren of voorstellen in de Transitievisie consistent zijn met andere ruimtelijke plannen.

Controlerende rol

Raadsleden stellen algemene kaders vast, waarbinnen het college kan bewegen

Hoe kan de raad tot kaders komen voor de Transitievisie om het college mee te geven?

- Raadsleden bepalen samen vooraf de reikwijdte van de kaders, binnen de nationale en regionale afspraken.
- Raadsleden bepalen vooraf hoeveel ruimte zij het college willen geven bij het opstellen van de Transitievisie.
- Raadsleden raadplegen onafhankelijke bronnen en expertise bij het opstellen van kaders.
- Raadsleden overleggen met collega's in de regio om te weten wat er regionaal speelt, zoals in de RES.
- Raadsleden nodigen deskundige 'burgerraadsleden' uit te helpen bij het opstellen van kaders (apolitieke commissie).

Welke kaders kan de raad maken voor het opstellen van de Transitievisie?

- Raadsleden stellen kaders voor informatie uit en overleg met het college over het opstellen van de Transitievisie.
- Raadsleden stellen kaders voor de participatie van inwoners bij het opstellen van de Transitievisie.
- Raadsleden stellen kaders om de wisselwerking tussen besluitvorming over RES en Transitievisie te bevorderen.

Welke kaders kan de raad maken voor de Transitievisie over de inhoud van de wijkaanpak?

- Raadsleden stellen kaders voor de volgorde waarin de gemeente met wijken aan de slag gaat.
- Raadsleden stellen kaders voor de kosten en baten van de wijkaanpak voor inwoners, bedrijven en gemeente.
- Raadsleden stellen kaders voor een op iedere wijk toegespitste aanpak.
- Raadsleden stellen kaders voor warmtebronnen, infrastructuur en aanpassingen aan huizen en gebouwen.
- Raadsleden stellen kaders voor de rol van de gemeente in bron- en infrastructuurontwikkeling en gebiedsaanpak.
- Raadsleden stellen kaders voor de voorbeeldrol van de gemeente en de omgang met gemeentelijk vastgoed.

Welke kaders kan de raad maken voor de Transitievisie over het proces van de wijkaanpak?

- Raadsleden stellen kaders over de rol van de gemeente in het sturen van de wijkaanpak (de regierol).
- Raadsleden stellen kaders voor het rapporteren van het college over voortgang van de wijkaanpak.
- Raadsleden stellen kaders voor participatie bij de wijkaanpak met oog voor verschillen per wijk.
- Raadsleden stellen kaders voor hoe de gemeente inwoners en belanghebbenden informeert over de wijkaanpak.
- Raadsleden stellen vooraf kaders voor regionale afstemming door het college over isoleren en aardgasvrij maken.

Kaderstellende rol

Over deze kaart

Deze kaart toont rollen voor raadsleden bij het opstellen van de Transitievisie Warmte (Transitievisie). Bij elke rol zijn vragen weergegeven die helpen om af te wegen hoe raadsleden de rollen kunnen invullen. Onder de vragen staan concrete voorbeelden van een invulling van die rol. Deze voorbeelden zijn niet uitputtend en afhankelijk van (politieke) voorkeuren van raadsleden.

We spreken in de kaart zowel over de *Transitievisie* als over de *wijkaanpak*. Een *Transitievisie Warmte* is een beleidsdocument dat een eerste richting geeft aan de aanpak van het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Gemeenten ontwikkelen hiervoor een zogeheten wijkgerichte aanpak. Iedere gemeente moet voor het einde van 2021 een Transitievisie Warmte hebben vastgesteld. De raad kan het college kaders

meeggeven voor de wijkaanpak om in de Transitievisie vast te leggen. Meer informatie over de Transitievisie Warmte staat op: www.aardgasvrijewijken.nl/tw

Met de *wijkaanpak* bedoelen we de wijkgerichte aanpak waarmee in een gemeente stapsgewijs wijken overstappen van een warmtevoorziening (ruimteverwarming en warm tapwater) die vooral op aardgas draait en hierdoor CO₂ uitstoot naar een die op duurzame bronnen draait en (vrijwel) geen CO₂ uitstoot. Dit omvat het verminderen van de warmtevraag door isolatie, het overstappen op andere verwarmingstechnieken zoals warmtenetten of warmtepompen, en het gebruik van duurzame energiebronnen. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de gemeente deze wijkgerichte aanpak uitwerkt en hierover de regie voert.